

[Pradžia](#) > ... > [Kreipimasis į Teismą](#) > [Tarpininkavimas](#) > [Tarpininkavimas ES Šalyse](#) > [Greece](#)

Tarpininkavimas ES šalyse

Turinį pateikė

Graikija

Graikija

Kam kreiptis į teismą, jei ginčus galima išspręsti tarpininkavimo būdu? Tai yra alternatyvaus ginčų sprendimo forma – tarpininkas padeda ginčo šalims susitarti. Ir Graikijos vyriausybė, ir teisingumo sistemos teisininkai atsižvelgia į tarpininkavimo naudą.

Į ką kreiptis?

Graikijoje tarpininkavimo paslaugas teikia toliau nurodyti asmenys ir institucijos.

- Pagal Įstatymą Nr. 4640/2019 ([Vyriausybės leidinys, I serija, Nr. 190, 2019 m.](#)), kuriuo į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 2008/52/EB, tarpininkas: a) turi būti baigęs aukštąjį mokslą arba turėti lygiavertį pripažintos tarptautinės reputacijos institucijos diplomą; b) turi būti baigęs Centrinės tarpininkavimo tarybos tarpininkų mokymo organizatoriaus surengtus mokymus arba turėti kitos Europos Sąjungos valstybės narės akreditacijos laipsnį ir c) turi būti akredituotas Centrinės tarpininkavimo tarybos ir užregistruotas tarpininkų registruose. Daktaro laipsnį arba lygiavertį užsienio laipsnį tarpininkavimo srityje turintis asmuo, norėdamas būti akredituotas, neprivalo išklaudyti papildomų tarpininkų mokymo organizatoriaus rengiamų mokymų ir gali iš karto laikyti akreditacijos egzaminus. Valdžios, savivaldybių ir teismų pareigūnai arba viešąja teise reglamentuojamų teisės subjektų ir institucijų darbuotojai, taip pat pareigas einantys teismo pareigūnai ar valstybės pareigūnai verstinio profesija neturi teisės. Valstybės pareigūnai ir viešąja teise reglamentuojamų juridinių asmenų darbuotojai akredituotų tarpininkų funkcijas gali atlikti tik savo pareigų vykdymo tikslais ir tik savo darbo poreikiams.
- Kandidatus į tarpininkus bent du kartus per metus egzaminuoja Centrinės tarpininkavimo tarybos paskirta egzaminavimo komisija. Egzaminai apima rašytinius ir žodinius testus ir sumodeliuotomis situacijomis grindžiamą vertinimą.
- Egzaminavimo komisija nusprendžia, kur, kada ir kaip rengiami egzaminai. Apie jos sprendimą pranešama licencijuotiems mokymo organizatoriams ir jis bent prieš 30 dienų paskelbiamas Teisingumo ministerijos interneto svetainėje.
- Centrinė tarpininkavimo taryba parengia ir elektronine forma tvarko tarpininkų registrus, jie skelbiami Teisingumo ministerijos interneto svetainėje: a) bendrasis tarpininkų registras, kuriame tik abėcėlės tvarka išvardyti akredituoti visoje šalyje veikiantys tarpininkai; b) specialusis tarpininkų registras, kuriame išvardyti kiekvieno pirmosios instancijos teismo apylinkėje veikiantys akredituoti tarpininkai.
- Po egzaminų tarpininkus akredituoja ir tarpininkų registruose registruoja Centrinė tarpininkavimo taryba. Tarpininkai, kurie Įstatymo Nr. 4640/2019 įsigaliojimo momentu jau buvo akredituoti, ir toliau laikomi akredituotais.
- Darbo, socialinės apsaugos ir gerovės ministerija teikia valstybinę paslaugą, kuria naudodamasis darbuotojas gali prašyti surengti oficialų su darbo santykiais susijusio ginčo svarstymą. Šį procesą vykdo Darbo inspekcija (gr. *Epitheorisi Ergasias*). Atitinkamos specializacijos inspektorius paskiria posėdį su darbdaviu, kuriame jis gali paaiškinti savo poziciją. Šis posėdis nėra teismo proceso dalis.
- Vartotojų ombudsmeno (gr. *Sinigoros tou Katanaloti*) institucija yra nepriklausoma institucija, veikianti prie Regionų plėtros ir konkurencingumo ministerijos. Ombudsmenas yra neteisminė vartotojų ginčus bendru sutarimu sprendžianti institucija ir konsultacinė įstaiga, savo kompetencijos srityje padedanti valstybei spręsti kylančias problemas. Ombudsmenas taip pat prižiūri vietos prefektūrų tarybų (gr.

Nomarchiakės Aftodioikiseis) taikaus ginčų sprendimo komisijas (*Epitropes Filikou Diakanonismou*), kurios gali imtis veiksmų, jeigu tuo pačiu metu nevyksta teismo procesas.

Kokiose srityse tarpininkavimas galimas ir (arba) dažniausiai taikomas?

Tarpininkavimo procedūra gali apimti esamus arba būsimus civilinius ir komercinius nacionalinio arba tarpvalstybinio pobūdžio ginčus, jeigu atitinkamos šalys pagal materialinės teisės nuostatas turi įgaliojimus susitarti dėl ginčo dalyko.

Be to, tarpininkavimo procedūra taikoma toliau nurodytiems ginčams, o jos neatlikus ieškinys nenagrinėjamas:

- a) aukštų arba butų savininkų ginčams dėl aukštų nuosavybės santykių, ginčams dėl paprastos ir sudėtingos vertikaliosios nuosavybės, aukštų ir vertikaliojo nekilnojamojo turto valdytojų ir aukštų, butų ir vertikaliojo nekilnojamojo turto savininkų ginčams, taip pat ginčams, priklausantiems Civilinio kodekso 1003-1031 straipsnių reglamentavimo sričiai;
- b) ginčams dėl reikalavimų atlyginti su automobiliu susijusią žalą, žalos atlyginimo gavėjų ar jų teisių perėmėjų ir žalos atlyginimo skolininkų ar jų teisių perėmėjų ginčams, taip pat draudimo bendrovių ir draudimo liudijimų turėtojų arba jų teisių perėmėjų ginčams, susijusiems su automobilio draudimo sutartimi, jeigu per žalą sukėlusį įvykį niekas nežuvo ir nebuvo sužalotas;
- c) ginčams, susijusiems su mokesčiais pagal Civilinio proceso kodekso 22A straipsnį;
- d) šeimos ginčams, išskyrus nustatytus Civilinio proceso kodekso 592 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose;
- e) ginčams dėl pacientų arba jų artimųjų reikalavimų gydytojams dėl žalos, padarytos vykdant gydytojų profesinę veiklą, atlyginimo;
- f) ginčams dėl prekių ženklų, patentų, pramoninio dizaino ar modelių pažeidimo;
- g) ginčams dėl biržinių sutarčių.
 - ginčams darbo teisės srityje ir, kaip nurodyta pirmiau, vartotojų ginčams;
 - ginčams, kuriuose dalyvauja smurto namuose aukos (Įstatymas Nr. 3500/2006);
 - padarius tam tikrus pažeidimus pagal Įstatymą Nr. 3094/2010.

Ar yra konkrečių taisyklių?

- Naudotis tarpininkavimu Įstatyme Nr. 4640/2019 nustatytuose ginčiuose leidžiama šiais atvejais:

1. jeigu šalys naudotis tarpininkavimu susitaria jau kilus ginčui;
2. jeigu šalys paraginamos kreiptis tarpininkavimo ir su tuo sutinka;
3. jeigu kreiptis tarpininkavimo nurodo kitos valstybės narės teisminė institucija ir toks kreipimasis neturi poveikio moralei ir viešajai tvarkai;
4. jeigu naudotis tarpininkavimo procedūra reikalaujama Įstatymu;
5. jeigu tarpininkavimo sąlyga yra įtraukta į rašytinį šalių susitarimą.

- Teismas, turintis nagrinėti ginčą, kuriam gali būti taikomas tarpininkavimas, savo nuožiūra atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, prireikus bet kuriuo proceso etapu gali sušaukti šalis pasinaudoti tarpininkavimo procedūra ginčui išspręsti. Jeigu šalys susitaria, atitinkamas rašytinis susitarimas įtraukiamas į teismo posėdžio protokolą. Šiuo atveju teismas turi atidėti teisminį bylos nagrinėjimą iki naujos datos, kuri turi būti ne anksčiau kaip po trijų mėnesių ir ne vėliau kaip po šešių mėnesių, neatsižvelgiant į teismo atostogas. Pasekmė yra tokia pati ir kitais atvejais, kai krepiamasi tarpininkavimo, kol byla nėra išnagrinėta teismine tvarka. Jeigu šalys arba viena iš jų teisme dalyvauja per advokatą, advokatas taip pat turi įgaliojimus sudaryti susitarimą dėl ginčo perdavimo tarpininkavimui.

- Privatinės teisės ginčo perdavimas tarpininkavimui neužkerta kelio pagal Civilinio proceso kodekso nuostatas tam ginčui taikyti laikinąją apsaugos priemonę. Laikinąją apsaugos priemonę skiriantis teisėjas pagal Civilinio proceso kodekso 693 straipsnio 1 dalį gali nustatyti ne trumpesnę negu trijų mėnesių laikotarpį ieškiniui pagrindinėje byloje pareikšti.

- Pirmosios instancijos teismo prokuroras (gr. *Eisangeleas Protodikon*, vykdydamas savo pareigas, pagal Įstatymo Nr. 1756/1988 (Vyriausybės leidinys, I serija, Nr. 35, 1988 m.) 25 straipsnio 4 dalies a punktą turi teisę rekomenduoti, kad šalys, kai įmanoma, naudotųsi tarpininkavimo procedūra.
- Šalių susitarimas naudotis tarpininkavimo procedūra reglamentuojamas materialinės sutarčių teisės nuostatomis ir jame turi būti aprašytas tokios procedūros dalykas.
- Šalys atvyksta dalyvauti tarpininkavimo procedūroje kartu su savo teisiniais atstovais, išskyrus vartotojų ginčus ir smulkius ginčus, kai šalims leidžiama dalyvauti asmeniškai. Jeigu laikoma, kad tai reikalinga, susitarus su šalimis ir su tarpininku procedūroje taip pat gali dalyvauti trečioji šalis.
- Tarpininką skiria šalys arba visų šalių pasirinkta trečioji šalis, įskaitant tarpininkavimo centrus. Procedūroje dalyvauja vienas tarpininkas, nebent šalys raštu susitaria, kad tarpininkų bus daugiau negu vienas.
- Tarpininkavimo laiką, vietą ir kitas procesines aplinkybes, šalims sutinkant, nustato tarpininkas. Jeigu abiem šalims ir tarpininkui neįmanoma fiziškai būti toje pačioje vietoje ir tuo pačiu metu, tarpininkavimas gali būti atliekamas telekonferencijos būdu, naudojantis kompiuteriu ir kita telekonferencijų sistema, kuria gali naudotis kitos ginčo šalys.
- Tarpininkai, atlikdami savo pareigas, gali bendrauti su kiekviena šalimi ir su jomis susitikti atskirai arba kartu. Susitikime su viena šalimi gautos informacijos tarpininkas negali perduoti kitai šaliai, negavęs informaciją pateikusios šalies sutikimo.
- Tarpininkavimo procedūra iš esmės yra konfidenciali, įrašai nesaugomi, ji turi būti atliekama taip, kad nebūtų pažeistas jos konfidencialumas, nebent šalys susitaria kitaip. Iki procedūros pradžios visos joje dalyvaujančios šalys privalo raštu sutikti išlaikyti tarpininkavimo procedūros konfidencialumą. Tas pats įpareigojimas taikomas bet kuriai procedūroje dalyvaujančiam trečiajam šaliai. Jeigu šalys pageidauja, jos gali raštu įsipareigoti išlaikyti susitarimo, kurį jos gali pasiekti tarpininkavimo būdu, turinio konfidencialumą, nebent apie susitarimo turinį būtina pranešti siekiant jį įgyvendinti, kaip numatyta 8 straipsnio 4 dalyje, arba tai reikalinga dėl viešosios tvarkos priežasčių.
- Jeigu ginčas pateikiamas nagrinėti teismuose arba arbitraže, tarpininkas, šalys, jų teisiniai atstovai ir visi koku nors būdu tarpininkavimo procedūroje dalyvavę asmenys neapklaunami kaip liudytojai ir jiems neleidžiama pateikti per tarpininkavimo procedūrą išdėstytos, gautos arba su ja susijusios informacijos ir konkrečiai – remtis šalių diskusijomis, pareiškimais ir pasiūlymais, taip pat tarpininko nuomonėmis, nebent tai būtina dėl viešosios tvarkos priežasčių, daugiausia siekiant užtikrinti nepilnamečių apsaugą arba išvengti žalos asmens fizinei neliečiamybei ar psichikos sveikatai.
- Savo pareigas atliekantiems tarpininkams civilinė atsakomybė kyla tik už tyčinį nusižengimą.

Praktinis alternatyvaus ginčų sprendimo priemonių taikymas

Galima teigti, kad Graikijoje veikia vienintelė alternatyvaus ginčų sprendimo priemonė – arbitražas.

Remiantis Graikijos bankroto kodekso 99 straipsniu ir tolesniais straipsniais, jei fizinis ar juridinis asmuo bankroto teismui (gr. *ptocheftiko dikastirio*) pateikia atitinkamą prašymą, dalyvauti taikinimo procedūroje gali būti skiriamas tarpininkas.

Įvertinęs prašymo pagrįstumą, bankroto teismas gali skirti iš ekspertų sąrašo pasirinktą tarpininką. Tarpininko pareiga – visomis tinkamomis priemonėmis siekti, kad skolininkas ir dauguma (skaičius nustatytas įstatymu) jo kreditorių susitartų, ir taip užtikrinti skolininko įmonės išlikimą.

Tarpininkas gali kredito ar finansų įstaigos prašyti bet kokios informacijos apie skolininko ekonominę veiklą, jei ši informacija galėtų būti naudinga tarpininkavimo procesui sėkmingai užbaigti.

Jeigu pasiekti susitarimo neįmanoma, tarpininkas nedelsdamas apie tai praneša teismo pirmininkui, o pirmininkas tuoj pat pradeda bankroto teismo procesą. Čia tarpininko funkcija baigiasi.

Informavimas ir mokymas

Centrinė tarpininkavimo taryba privalo išspręsti bet kurį klausimą, susijusį su tarpininkavimo instituto įgyvendinimu.

Centrinė tarpininkavimo taryba savo nuožiūra gali įsteigti komisijas, kad būtų galima greitai išnagrinėti ir išspręsti iš Įstatymo Nr. 4640/2019 taikymo kylančius klausimus. Minėtas komisijas sudaro Centrinės tarpininkavimo tarybos nariai; būti daugiau negu vienos komisijos nariu nedraudžiama. Šias komisijas Centrinė tarpininkavimo taryba yra tiesiogiai įgaliojusi užbaigti savo pradėtus reikalus, nebent Įstatyme Nr. 4640/2019 konkrečiai numatyta, kad jie privalo būti užbaigti Centrinės tarpininkavimo tarybos plenarinėje sesijoje.

Bet kuriuo atveju Centrinė tarpininkavimo taryba privalo sudaryti keturias komisijas, kurių kadencija yra dveji metai ir kurios atlieka šias pareigas:

1. «Tarpininkų registro komisija» tvarko tarpininkų registrą – sprendžia bet kurį aktualų klausimą arba išduoda aktą, susijusį su tvarkomais registrais ir reikalingą metinėms veiklos ataskaitoms kaupti;
2. «Etikos ir drausminės kontrolės komisija» užtikrina, kad tarpininkai laikytųsi Įstatyme Nr. 4640/2019 nustatytų įpareigojimų, taiko drausmines nuostatas ir skiria drausmines nuobaudas;
3. «Mokymo organizatorių inspektavimo komisija» sprendžia bet kurį su tarpininkų mokymo įstaigomis susijusį klausimą;
4. «Egzaminavimo komisija» rengia egzaminus raštu ir žodžiu ir skiria įvertinimus egzaminuojamiems tarpininkams akredituoti.

Tarpininkų mokymo organizatorius (toliau – «organizatorius»), veikiantis pagal licenciją, išduotą specialiu motyvuotu Centrinės tarpininkavimo tarybos sprendimu, yra:

Tarpininkų mokymo organizatorius (toliau – «organizatorius»), veikiantis pagal licenciją, išduotą specialiu motyvuotu Centrinės tarpininkavimo tarybos sprendimu, yra:

A. private teise reglamentuojamas juridinis asmuo, kurį gali įsteigti:

1. viena advokatų asociacija arba kelios advokatų asociacijos kartu,
2. viena arba kelios advokatų asociacijos kartu su mokslo, švietimo ar profesinėmis įstaigomis ar rūmais.

A ir b atvejais galima sudaryti partnerystę su geros reputacijos, tarptautiniu mastu pripažintu užsienio mokymo organizatoriumi, turinčiu patirties organizuoti tarpininkavimo mokymą ir apskritai taikyti alternatyvius ginčų sprendimo metodus arba vykdyti tarpininkavimą;

B. aukštosios mokyklos švietimo ir mokymosi visą gyvenimo centras (KEDIVIM), turintis atitinkamą mokymo programą, jeigu jo veikla reglamentuojama tik galiojančiomis nuostatomis dėl aukštųjų mokyklų veiklos ir jeigu yra įvykdytos visos Įstatymo Nr. 4640/2019 sąlygos dėl dėstytojų kvalifikacijos dėstyti tarpininkavimo dalyką ir dėl minimalaus dėstytojų ir praktikantų skaičiaus;

C. fizinis asmuo ar teisės subjektas, įsteigtas pagal galiojančias Graikijos teisės arba valstybės narės teisės nuostatas, kurio pagrindinis tikslas yra organizuoti mokymą tarpininkavimo ir kitų alternatyvių ginčų sprendimo būdų klausimais.

Kiek kainuoja tarpininkavimas?

1. Tarpininko atlygis laisvai nustatomas rašytiniu tarpininko ir šalių susitarimu.
2. Jeigu rašytinio susitarimo nėra, tarpininko atlygis nustatomas taip: a) tais atvejais, kai tarpininkavimas privalomas, tarpininkavimo prašanti šalis tarpininkui iš anksto sumoka mokesį už privalomą pradinį seansą – 50,00 EUR. Šią sumą šalys padengia lygiomis dalimis. Jeigu ginčas pateikiamas nagrinėti teisme, ginčo šalis, kuri neatvyko dalyvauti tarpininkavimo procedūroje, nors buvo į ją tinkamai pakviesta, arba nesumokėjo tarpininkui mokėtinos sumos už privalomą pradinį seansą, pagal Civilinio proceso kodekso 176 straipsnį ir tolesnius straipsnius gauna nurodymą sumokėti visą sumą, kurią už privalomą pradinį seansą sumokėjo tarpininkavimo prašiusi šalis. Ši suma laikoma teismo išlaidomis, neatsižvelgiant į teismo bylos nagrinėjimo baigtį; b) už kiekvieną tarpininkavimo valandą po privalomo pradinio posėdžio nustatomas minimalus mokeskis – 80,00 EUR, jį šalys padengia lygiomis dalimis. Tarpininkas turi suteikti

šalims visą informaciją, kaip jam mokamas atlygis.

Ar po tarpininkavimo priimtas susitarimas gali būti pripažįstamas vykdytinu?

Užbaigus tarpininkavimo procesą, tarpininkas, šalys ir jų teisiniai atstovai pasirašo tarpininkavimo protokolą. Jei tarpininkaujant ginčo išspręsti nepavyksta, tarpininkavimo protokolą gali pasirašyti tik tarpininkas. Kiekviena šalis susitarimo protokolą bet kuriuo metu gali pateikti dalykinę ir teritorinę jurisdikciją turinčio teismo, kuriame nagrinėjama arba turi būti nagrinėjama byla, kanceliarijai. Kai tarpininkavimo protokolą pateikiamas teismui saugoti, ieškinys dėl to paties ginčo yra neleistinas, jeigu šalių susitarime yra aptartas bylos dalykas, o nebaigtas teisminis bylos nagrinėjimas nutraukiamas.

Nuo tada, kai tarpininkavimo protokolą perduodamas saugoti kompetentingo teismo kanceliarijai, jis laikomas vykdomuoju dokumentu, kaip numatyta Civilinio proceso kodekso 904 straipsnio 2 dalies c punkte, jeigu susitarimas gali būti vykdomas. Kompetentingo teismo teisėjas arba pirmininkas nemokamai išduoda oficialią kopiją.

Jeigu tarpininkavimo protokole išdėstyta susitarime taip pat yra nuostatų dėl teisinių veiksmų, kurie pagal įstatymą turi būti įforminami notarinio aktu, atitinkamai reikalingi notariniai aktai. Šiuo atveju taikomos teisinės nuostatos, kuriomis reglamentuojamas tokių notarinių dokumentų ir jų išrašų rengimas.

Kai tarpininkavimo protokolą perduodamas saugoti kompetentingo teismo kanceliarijai, jis gali būti naudojamas kaip teisinis dokumentas hipotekai užregistruoti ar panaikinti, kaip numatyta Civilinio proceso kodekso 293 straipsnio 1 dalies c punkte.

Nuo to momento, kai tarpininkas pateikia šalims rašytinį pranešimą apie rengiamą privalomą pradinį posėdį arba kai pagal 5 straipsnį sudaromas susitarimas dėl savanoriško dalyvavimo tarpininkavimo procedūroje, sustabdomi reikalavimų ir teisių senaties terminai, jeigu tokie terminai jau pradėti skaičiuoti pagal materialinės teisės nuostatas, taip pat Civilinio proceso kodekso 237 ir 238 straipsniuose išdėstyti procesiniai terminai, ir minėti terminai lieka sustabdyti tol, kol trunka tarpininkavimo procedūra.

Nedarant poveikio Civilinio kodekso 261, 262 ir 263 straipsnių nuostatų taikymui, sustabdytų reikalavimų ir teisių senaties terminų skaičiavimas pagal materialinę teisę atnaujinamas kitą dieną po to, kai parengiamas protokolą, kad nepavyko pasiekti susitarimo, arba kitą dieną po to, kai vienos šalies pasitraukimo iš tarpininkavimo procedūros deklaracija įteikiama kitai šaliai ir tarpininkui, arba kitą dieną po to, kai tarpininkavimo procedūra bet kuriuo būdu baigiama arba nutraukiama.

Susijusios nuorodos

[Atėnų advokatų asociacija](#)

[Darbo ir socialinių reikalų ministerija](#)

[Vartotojų ombudsmenas](#)

[Teisingumo ministerija](#)

[Graikijos tarpininkavimo ir arbitražo centras](#)

■ Paskutinis naujinimas: 12/03/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.